

Lausunto hallituksen esityksestä eduskunnalle laiksi kasvupalveluvirastosta

Ehdotuksen mukaista kasvupalveluvirastoa ei tule perustaa. Sille ei ole esitetty todellista tarvetta eikä se tue maakunta- ja soteuudistuksen tavoitteita maakuntien itsehallinnollisuudesta. Lisäksi viraston perustaminen ei ole mm. virastouudistushankkeen (Virsu) eikä normien purkamisen tavoitteiden mukaista. Kokemukset nykyisestä KEHA-virastosta eivät ole käytännön toiminnan kannalta rohkaisevia.

Ehdotuksessa esitettyjen **maksatustehtävien keskittämistä ei tarvitse jatkaa**, kun uudet maakunnat aloittavat toimintansa. Maakunnat ovat kykeneviä hoitamaan tehtävät osana omaa taloushallintoa, joka pienissäkin maakunnissa on suurempi kuin kasvuvirastossa. Maksatus tapahtuu maakunnan varoista ja olisi outoa, jos ulkopuolisella valtion virastolla olisi käyttöoikeus maakunnan tileihin ja varoihin. ELY-keskusten ja TE-toimistojen aikana keskittäminen saattoi olla ymmärrettävää valtion toimintojen tehostamista, mutta maakuntien kannalta tehostamishyödyt syntyvät oman toiminnan synkronoinnista. Kasvupalveluvirasto haittaisi toimintojen rationaalista hoitamista maakunnissa. Keskitetty maksatus on tuonut joitain tuottavuushyötyjä mutta kokonaisuutena asiakkaiden kannalta ratkaisu toimii huonosti.

Kasvupalvelujen johtamisessa ja seurannassa käytettäviä valtakunnallisia järjestelmiä ja alustoja varten on perustettu Vimana Oy. Myös **kasvupalveluja koskevat tehtävät voidaan antaa Vimana Oy:n hoidettavaksi** eikä uutta virastoa tarvita tähänkään tehtävään.

Kasvupalvelujen järjestäminen on osa maakunnan järjestämistehtävää. Vahva järjestäjä on nähty yhdeksi keskeisimmistä uudistuksen tavoitteista. **Järjestämistehtävien keinotekoinen hajauttaminen maakuntien lisäksi kasvuvirastoon aiheuttaa moninkertaista ohjausta ja byrokratiaa.** Maakunnissa on ja niihin kehittyy vahvaa järjestämisen osaamista. kasvupalvelujen järjestämiseen. Palvelukokonaisuuksien ja sujuvien palveluketjujen järjestämiseksi tärkeintä on varmistaa integraatio sote-palveluihin sekä kuntien elinvoimapalveluihin. Tässä maakunnan oman järjestäjäohjauksen rooli on kiistaton. Kasvuviraston perustaminen heikentäisi maakuntien järjestämistehtävää ja johtaisi pahimmillaan heikkoon asiakaspalveluun ja huonoon palveluintegraatioon.

Kasvupalvelujen asiakaspalvelukeskuksen tehtävät vähenevät selvästi palvelujen siirtyessä digitaalisiksi. **Perinteisten puhelinpalvelujen kysyntä vähenee.** Tämä poistaa tarpeen valtakunnalliseen asiakaspalvelukeskukseen. Tehtävät voidaan paremmin integroida osaksi maakunnan palvelukokonaisuutta ja asiakaspalvelua. Maakuntien perustamisen tärkeimpiä perusteita oli niiden kehittäminen omien vahvuuksien mukaisesti. Valtakunnallisesti keskitetyt palvelut eivät voi toimia hyvin erilaistuneiden maakuntien palveluiden tukitehtävissä.

Ne tehtävät, joissa tarvitaan keskittämistä tehtävien vähäisen määrän vuoksi, voidaan antaa yhden tai useamman maakunnan hoidettavaksi maakuntien sopimuksin, poikkeustapauksissa lainsäädännöllä. Erillistä virastoa ei tarvita näihinkään tehtäviin.

Hallituksen esitys kasvuvirastoksi on huonosti perusteltu eikä perustu asiakkaiden tai maakuntien todellisiin tarpeisiin. Se lisää byrokratiaa, kustannuksia ja ristikkäistä ohjausta maakuntiin. Viraston asema TEM-konsernin ohjausjärjestelmässä jää epäselväksi ja voi pahimmillaan sekoittaa mm. ministeriön kanssa käytäviä aluekehityskeskusteluja. Viraston suuri resurssitarve on perusteeton. henkilöstö voidaan soveltuvin osin sijoittaa maakuntiin.

Leena Vestala
Ylijohtaja Pirkanmaan ELY-keskus
Aluekehittäminen-työryhmän
puheenjohtaja

Jukka Alasentie
Muutosjohtaja, maakuntauudistus
Pirkanmaa2019
Pirkanmaan liitto